

Harc a tengeren.

Milano, április 6. Április 4-én Philadelphian feladott távirat a következőket jelenti a Prinz Eitel Friedrich szökéséről: A német segédcirkálónak sikerült kijátszania az öböl előtt örökdő angol hajók figyelmét és éjszakanak idején elmenekült Newportnewsból. A washingtoni kormány hivatalos jelentést még nem kapott és ezt azzal magyarázza, hogy azon a vidéken nagy vihar dúlhöng, tehát a táviró nem működik. A tengerészeti miniszter szikratávirattal elrendelte, hogy egy gyorsgőzös azonnal induljon el és állapítsa meg a tényállást. Másnap kellett volna a Lusitaniának Newyork kikötőjéből Angliába indulnia, de elhalasztotta útját, mert félt, hogy az elszabadult Prinz Eitel Friedrich nyílt tengeren meg fogja támadni.

London, április 6. (Hivatalos.) Az Olvine kis angol gőzös a Guernsey-sziget és Calais között torpedólövést kapott. A hajó személyzetét megmentették. — A Hermes orosz vitorlás hajó Mexikó felé való útjában a Wight sziget magasságában szintén torpedó lövést kapott. A legénységét megmentették.

Rotterdam, április 6. A Hastings és a Liverpool angol szállító-gőzösöket a csatornán német tengeralattjáró naszádok megtorpedózták. Mind a két hajó elsüllyedt. Legénységükről nincs hír.

Rotterdam, április 6. Február 18-tól március 25-ig a német tengeralattjáró naszádok egyedül a csatornán hetven nagy angol kereskedelmi hajót súlyestettek el, amelyeknek tonnatartalma 250.000, értéke pedig kerek 150 millió frank volt.

Lyon, április 6. A Le Nouvelliste jelenti Nizzából: A Corte segédcirkáló április 2-ről 3-ára virradó éjjel a Camarat-fok magasságában feltartóztatta a Theresa Fabregas spanyol gőzöst, amelyet Nizzába vitt. A gőzös átkutatásakor a podgyász-osztályban két német embert találtak, akiket letartóztattak.

OLASZ ÉS FRANCIA HADITENGERÉSZEK HALÁLOS VEREKEDÉSE.

Milano, április 6. A Corriere della Sera jelenti: Véres verekedés volt Szuezen olasz és francia haditengerészek között. Egy vendéglőben mulattak a Szuez előtt horgonyzó Calabria olasz hadihajó matrózai, mikor francia haditengerészek állítottak be. A francia matrózok csufolták az olaszokat, macaroniknak nevezték őket, de az olaszok eleinte békésen viselkedtek, sőt sörrel kínálták francia társaikat, akik visszautasították a barátságot. Ekkor az olaszok erőszakkal kényszerítették a franciákat, hogy igyanak az ő sörükből és ebből véres verekedés támadt. *Két francia haditengerész halálosan megsebesült.*

ZEPPELINEK UTJA.

Kopenhága, április 6. A Daily Mail itteni levelezője a következőket jelenti lapjának: Szerdán délután félháromkor Schlesvig felől két Zeppelin érkezett. Mind a kettő hóval volt borítva. Rövid idő múlva ismét visszafordultak. Azt hiszik, hogy Angliába akartak repülni.

Bolgár-szerb határvillongás.

Milano, április 5. A Corriera della Seranak táviratozzák Nisből:

Az április 2-ára virradó éjszaka egy nagyobb csapat bolgár komitácsi megtámadta a Valandovo melletti szerb erődített őrházat. Csapataink maradványainak Strumica felé kellett visszavonulni. *Reggel öt órára a bolgárok már elfoglalták a Vardar folyó balpartjának valamennyi magaslatát. A harc tovább tart.* Mindkét részről igen nagy a halottak és a sebesültek száma. Azt mondják, hogy a bolgárok két szerb ágyut foglaltak el s hogy rendszeres tisztek vezetése alatt állanak, szabályszerű bolgár egyenruhát viselnek és *körüli belüli ezren vannak.* A legközelebbi szerb határőrségek a veszélyeztetett helyre siettek. A táviró- és telefonforgalom *Gevgheli és Szaloniki között megszakadt.*

Nyolc százalék províziót keres az orosz intendatura.

— Oroszország hadi előkészületei. —

Roda Rodának, a N. F. Pr. harctéri tudósítójának alkalma volt egy kiváló szakemberrel beszélni, aki érdekes felvilágosítást tudott neki adni az orosz hadsereg segélyforrásairól. Az illető ur *Goebel* Leó, aki éveken át, még pedig 1914. augusztus közepéig mint a *Crucible Steel Company of America* oroszországi vezérigazgatója Pétervárott lakott. Ennek a társaságnak az acélgérai a legnagyobbak a világon. Mivel *Goebel* osztrák állampolgár, a háboru után az orosz kormány felfüggesztette állásától. Most nálunk tartalékos tüzérfőhadnagy és a minap kapta meg a katonai érdemkeresztet a hadi ékitménnyel.

„*Én magam is hadseregszállító voltam* — mondotta — azért meglehetősen tiszta bepillantásom van Oroszország hadi előkészütségébe. Az a határozott benyomásom, hogy Oroszország a múlt tavasz végéig nem gondolt egy 1914-iki háborura. A velem és más cégekkel kötött számtalan szállítási szerződés mind későbbi határidőre, 1915. és 1916-ra szól. Az én cégemek az volt a feladata, hogy ágyucsövek, lövegek, gyutacsok és tengelyek számára való *nyersacélt* gyártson és ugyanolyan anyagot Amerikából szállítson.

1913. végén a kormány, előbb közvetítő útján két millió rubel segélyt ajánlott fel nekem egy acélgár építésére, felajánlott továbbá koncessziót a déli Uralban egy mágnesvasbányára, minden szükséges területet, hosszú adómentességet és minden orosz állami rendelésre 40 százalék készpénz-előleget. A hadsereg szükségleteit képező cikkek mellett szabad lett volna saját számlánkra tetszés szerint más szakmánkba vágó árukat is előállítanunk. Mindezen jogok és előjogok ellenszolgáltatásaként háboru esetére a gyárat a hadsereg rendelkezésére kellett volna bocsátanunk.

1912. és 1913-ban *Armstrong* és *Vickers* ugyanolyan, vagy még kedvezőbb feltételek mellett *Zarizynben*, Saratov kormányzóságban, a Volga alsó részén nagy gyárat létesítettek. *Ott ágyulövegeket gyártanak.* A helyet nagyon jól választották meg az urali érc-

Róma, április 5. A szerb-bolgár határösszeütközés itt nagyon komoly hatást tett. A *Tribuna* írja, hogy ez is csak olyan összeütközés volt, amelyet a bolgár határvidéki komitácsik vakmerősége mellett aligha lehet megakadályozni. A római bolgár követségnek rámutatnak arra, hogy hasonló, ha nem komolyabb összetűzések novemberben is lejátszódtak, anélkül, hogy a két állam viszonyát észrevehetőleg zavarták volna. *A kormánynak nincs része az incidensben, amely valószínűleg annak az elviselhetetlen nyomásnak a következménye,* amelyet a bolgárok Macedóniában szenvednek. Szófia és Nis között a viszony kigogástalan. Ezzel szemben a római szerb követség *nagy jelentőséget tulajdonít az összeütközésnek.*

Rotterdam, április 6. Párisból táviratozzák: A Temps április 5-iki száma kimerítő nisis táviratot közöl a szerb-bolgár határincidensről és azt jelenti, hogy *az incidens nincs kielégítő módon elintézve.*

telepek és a délorosz anthracitmedence kellős közepén.

A háboru előtt eltelt három esztendő az orosz iparra nézve fölötte hatalmas fejlődés-korszaka volt, a lendület akkora, hogyha „amerikainak“ mondjuk, még mindig nem fedjük vele a teljes igazságot. A kormány minden hasznos vállalkozás számára nyitva tartotta a zsebet, milliókat meg milliókat adtak oly iparágaknak, amelyek a hadsereg számára gyártottak anyagot. Főleg a löszergyárat támogatták legbőkezűbben. Azon kívül az összes hadsereg kormányzatok közül az orosz az, amely az áruk jóságát illetően a legszigorubb követelményekkel lépett föl.“

És az intendatura megbízhatatlansága? — vetetem ellen.

— Vegye, hogy Oroszország a mi értékünk szerint való minden millió koronának megfelelően egy millió rubelt ad ki, az arány körülbelül meg is felel, aztán mondjuk annak az ötöde az intendatura zsebeibe folyik, akkor Oroszországnak a hadsereg és a tengerészetre fordított kiadása még mindig még egyszer annyi, mint a miénk. — A valóságban azonban *az orosz intendatura sokkal kisebb közvetítési összeggel elégszik meg. Elárulhatom önnek a szokásos tételt: nyolc százalék. Ez nem túlságosan magas megvesztegetési összeg.*

— Szabad indiszkrétnek lennem?

— Semmit sem kell elhallgatnia abból, a mit önnek mondok. Oroszországnak *háromszor annyi* a lövedékekbe való golyója, löveg-tölteléke, mint amennyire szüksége van. *De hiányt szenved a robbantó anyagokban.* A nyersanyagja elsőrendű.

— De a mi frontunkba leest orosz lövegek tisztán mutatják, hogy az orosz ágyuk elhasználódtak. A csavarzatok rovatjai elkoptak.

— Az ellenség minden ágyucsöve eddig átlag 3000 lövésnél többet adott le. 1913-ban *Borkowski L. J.-nál* Varsóban és *Koppel* Arthur-nál Rigában sok tizezer kilométer tábort vágányt rendeltek. *Optikai anyagokra* is örült összegeket költött Oroszország. *Huszonötzörös ütegtávcsöveik vannak.*